

PROČ Z MALODUŠNOSTJO!

G OETHE, eden največjih mislecev modernega časa, je zapisal: "Drži svoje dvome in bojazni ter svoj pesimizem zase. Toda, če imaš kaka upanja, ako imaš kaj, kar bo dalo poguma ljudem na svetu, potem jih to daj in postal boš dobrotnik človeštva."

Vsakdo doživi momente, ko ga vsega prevzame pesimizem — črnogledje in malodušnost, da začne obupovati nad seboj in vsem svetom. To je pač človeško. Ampak kdor bi se popolnoma vdal pesimizmu, bi sploh ne vzdržal življenja. In življenje je na vse zadnje zelo lepo, kadar ni lepo, pa je vsaj zanimivo. Zlasti dandanes, ko se svet nahaja v takem vrvežu, da človek komaj sledi neštetim dogodkom, ki se mu kažejo kot pravi kalejdoskop. Kar se je davi zgodilo, je morda do večera staro in pozabljeno. Ne, dolgega časa danes gotovo ni treba nikomur prodajati na svetu.

* * *

Navzlic temu se dobijo pridigarji pesimizma in tudi med nami jih je nekaj. Oglaši se tu pa tam kdo in zatarna, da je z nami Slovenci v Ameriki vse pri kraju in da bodo skoro naši samo še grobovi.

Ali pa je to res? Niti daleč ne. Gotovo, sodnemu dnevu Slovenci v Ameriki ne bomo trobili. To vemo. Ampak, kdor ima oči in ušesa, da z njimi gleda in posluša in pa razum in srce, da misli in čuti, bo odkril tudi mnogo, mnogo znatenj, ki gorovijo, da smo še precej živi.

Te dni na primer izide v Clevelandu prva številka "Cankarjevega glasnika". To je dogodek čisto svoje vrste v zgodovini ameriških Slovencev. Imeli smo že mesečno revijo — precej let je že tega — ki je bila delo posameznika, medtem ko je "Cankarjev glasnik" sad kollektivnega prizadevanja. Dejstvo, da novo revijo urejuje Etbin Kristan, je garancija, da bomo dobili nekaj resnično doberga, to, da ja zainteresirana večja grupa, posameznikov in društv, pa nam daje upanje tudi za gmotni uspeh novega kulturnega podvetja.

* * *

To se tiče našega javnega dela in življenja. Ampak vse dobre in upe vzbujajoče reči se ne gode na javnem odru. Človek včasih naleti na presenečenja, ko jih najmanj pričakuje — presenečenja, ki so več vredna ko vreča rumenih cekinov. In kako to človeka poživi!

Tak slučaj se nam je primeril pred nekaj dnevi.

V uredništvo je stopila skupina posetnikov iz zunanjega naseljene, kakršnih se zlasti tukom poletja ne manjka v Clevelandu. Med došleci se je bila mlada žena, stara okrog trideset let, krepka in bujna, smejajoči oči in svetli las. Pravi tip življenja polne Slovence. Vprašamo to in ono, ona odgovarja, vprašuje in pripoveduje. Slovenska govorica ji vre iz ust, kot veselo žuborenje potoka. Vprašamo jo, odkod je doma. Pa odgovori z veselo prostodušnostjo: "O, jaz sem rojena tukaj. Moj dom in rojstni kraj je v Pensylvaniji!"

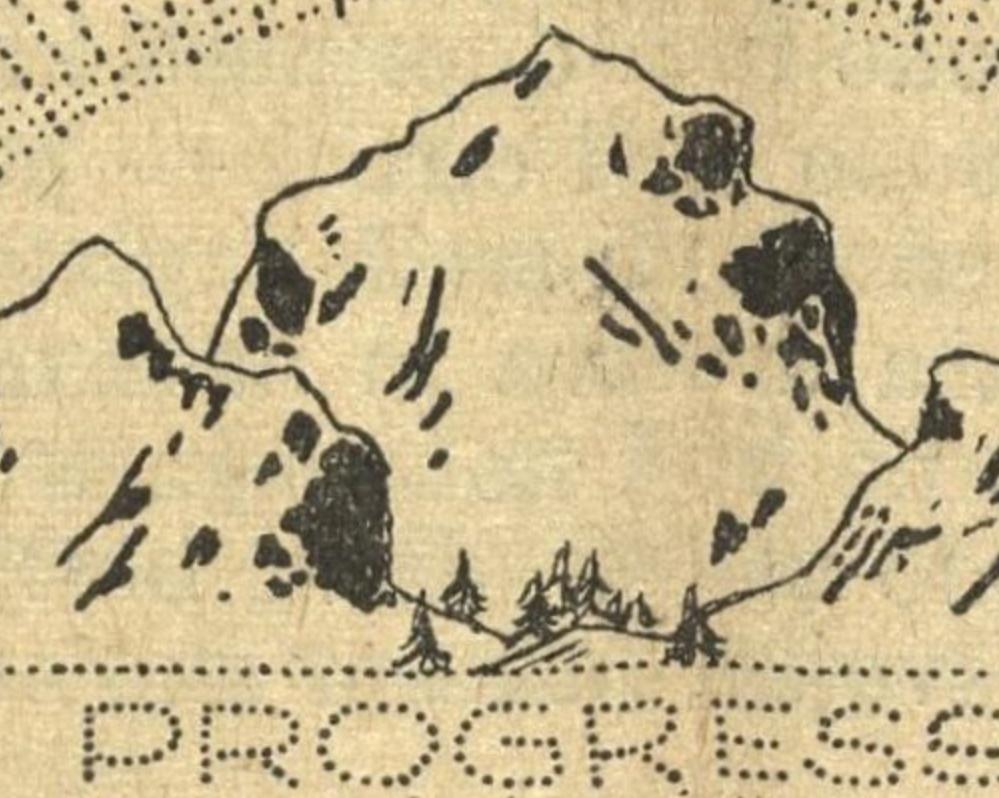
Odgovor nam je skoro sapol zaprl.

Ne rečemo, da je to tipičen slučaj, ampak nedvomno jih je več kot si navadno predstavljamo. Na take primere ste gotovo že vi sami naleteli ali jih poznate v vaši okolici. Pa naj bi obupovali!

* * *

Kakor je lepo in zaželjivo, da se naša tukaj rojena mladična uči slovenske govorice, pa

NAPREDOK

VOLUME II.

Cleveland, Ohio, August 25th, 1937

Official Organ of
The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo
Slovenske Svobodomiselle Podporne Zveze

NUMBER 56

PREGLED VAŽNIH DOGODKOV DOMA IN PO SVETU

Kongres ododen. Preteklo soboto zvečer se je zaključilo 75. zasedanje kongresa Zedinjenih držav, ki je bilo sicer neavadno dolgo, ampak zelo neplodovito. Najznačilnejša straga zasedanja je bila trdovratna opozicija, ki so jo razvili nadzadnjaški demokrati proti Rooseveltovemu zakonodajnemu programu. Med drugim je kongres pred ododenjem zadavil zaksinski načrt za minimalne mezde in maksimalni delovni teden. Skupina new-dealerskih kongresnikov pod vodstvom Maury Mauricka iz Texasa je skušala izsiliti sprejem rezolucije, ki bi bila odsek za dnevni red prisilila predlogo izročiti zbornico. Toda konservativni demokrati so namenoma izostali od stranske konference in poizkus je padel v vodo, ker ni bilo kvoruma. John L. Lewis, predsednik CIO, je v tej zvezni upravičeno izjavil, da vodstvo demokratske stranke ni sposobno izvesti obljub, podanih lani za časa predsedniške kampanje. Obnem je dal razumeti, da bo CIO resno začel razmiljati o akciji za delavsko politično stranko.

Davki in gradnja. Poslanska zbornica je prošli teden brez vsake debate sprejela administracijsko predlogo za zamenitev luknen v obstoječem zakonu za dohodinski davek. Predloga je bila sprejeta tudi v senatni zbornici. Konferenčni odsek obeh zbornic je dovršil delo na tej predlogi ter jo skupno z zakonskim načrtom za sladkorino kvoto, nakar sta bili obe predlogi poslaní predsedniku. V poslanski zbornici je bila na rešetu predloga za vladno finančiranje stanovanjskih hiš v omejitve na \$4,000 kot najvišje kategorijo za dom ene družine, katero je sprejel senat, je bila dvignjena na \$5,000.

Vladna financa. Apropriacijski odsek poslanske zbornice je od tretje predloge za kritje vladnega deficitu odbil 42 milijonov dolarjev, toda zbornica je navzlic odsekovim apelom za varčevanje zopet postavila 20 milijonov od odbite svote ter skupno odglasovala za apropiacijo v znesku 99 milijonov do-

PREDSEDNIK H. B. Z. IZGNAN IZ JUGOSLAVIJE

Iz Zagreba se poroča, da je bil tam aretiran in vržen v zapornicu Ivan Butković, predsednik Hrvatske Bratske Zajednice. Prijet je bil radi govora na banketu, prirejenem na čast izletnikom iz Amerike, v katerem je med drugim izjavil: "Prepotoval sem vso hrvatsko zemljo v Jugoslaviji in prišel sem do zaključka, da Srbi nastopajo kot divjaki. Srbi morajo zapustiti našo domovino in se umakniti čez Donavo in Savo." V zaporu se je nahajjal teden dni, nakar je bil pod policijsko stražo odveden na kolodvor in izgnan iz Jugoslavije.

(Dalje na 2. str.)

Br. KRIST STOKEL, PREDSEDNIK SKUPNIH DRUŠTEV SSPZ V CLEVELANDU

Spominjam se, ko se je vršila prva Olimpijada SSPZ leta 1933, in sicer Chicag, Ill. Dotično leto smo tudi obhajali srebrni jubilej naše Zvez... Od tedaj se vršijo Olimpijade vsako leto in vsako leto se vidi večje izboljšanje. Tako tudi leto za letom raste zanimanje za te prirede in pa navdušenje od strani našega članstva.

Olimpijada je torej postala letni dogodek pri Zvezni in potreben je, da vse članstvo sodeluje, da je vsaka taka priredba uspešno izvedena, za kar je predvsem potreben, da se jih je še bolj važno, kakšen je duh, ki jo preveva. In v tem oziru, hvalabogu, se prav gotovo ne smemo pritoževati.

Ako se želite prepričati, posmejajte se med to našo mladino, kadar obdržava seje ali kadar se zabava. Ali še boljje — pridite v prihodnjih dneh v Cleveland na Olimpijado SSPZ, pa se boste sami pomladili in vaša vera v našo bodočnost bo večja kot kdaj poprej.

Ogledalo:

Tragedije, komedije in zanimivosti iz življenja

Weatherford, Okla. — Herman Schapansky, farmer srednjih let se je pred letom dni začel zanimati za zrakoplovstvo. Šel je ter sam zgradil primitivno letalo, da bi z njim vozil mleko in jajca na trg. Dvignil se je že štirikrat v zrak, ampak njegova ekspedicija se je vselej končala na kakem polju ali pašniku. Vendar ima srečo, kajti večji poškod ni dobil še nikoli. Pravi, da ne bo odnehal, dokler ne uspe.

Moskva — Visoki sovjetski krogi pravijo, da bo Rusija do leta 1942 producirala dovolj umentnega kavčuka, da ga sploh ne bo več treba uvažati.

Martinez, Cal. — Oblasti so pridržale v otroškem zavetišču 13-letno Cleone Goad, obenem pa podvzeli korake, da razveljavijo njen poroko s 30-letnim moškim, ki je njen stric. Mati dekle je priznala, da v uradu za dobovoročenih dovoljen krivo pričala, do je deklica 16 let stara.

Los Angeles — V najetem letalu se je podala v zrak z dvema moškima 38-letna Mrs. Gladys Reynolds. Letalo se je komaj dobro dvignilo v zrak, ko je trešilo na zemljo. Trojica je bila na mestu ubita. Tragediji je bil priča 17 letni sin ženske.

Cannes, Francija — John Roosevelt, najmlajši sin predsednika Roosevelta, je na takojšnjem cvetličnem karnivalu ošprical mestnega župana s šampanjem, obenem pa mu vrgel na glavo velik šop cvetlic. Saj tako poročajo liste. Po incidentu je predsednik sin zbežal v Pariz in se zaprl v svoj hotel. Župan je bil spočetka zelo razrjavjen, pozneje pa je zanimal, da se mu je sploh kaj prijetilo.

Buhl, Idaho — Farmerji te okolice, ki se jih je začela polačati panika, ko so videli, kako se njih polja in travniki pogrevajo (o tem smo poročali zadnjič), so v izrednem naravnem.

(Dalje na 3. str.)

NOVICE IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI ŠIROM AMERIKE

Aktivnosti SSPZ

Sport je povprečnemu Amerikanu pol življenja in tudi naša slovenska mladine, ki je bila rojena v Ameriki, ni v tem oziru nobena izjema. Lahko si torej mislite, kakšno veselje in navdušenje je zavladalo med našimi mladimi člani v Clevelandu, ko so žogometni igralci društva "Spartans", št. 198 SSPZ, v tekoči sezoni tako izvrstno igrali, daso si priborili prvo mesto med društvami, ki pridajo Inter-Lodge liga. Ta liga je sestavljena iz društev slovenskih, hrvaških in drugih organizacij, ki imajo svoje postanke na vzhodni strani Clevelandu in je sploh edina športna organizacija te vrste v Clevelandu. Zaključne igre, ki odločijo šampijonstvo v Inter-Lodge liga, se pričnejo v pondeljek 30. avgusta. Nadaljni dve igri se bosta vršili v petek 10. in 17. septembra. V pondeljek 30. avgusta se bodo naši špartanci udarili z Orli od fare sv. Vida, ki stoji na drugem mestu v Inter-Lodge liga. Ta kot tudi naslednji dve igri se bodo vršile v Glenview Park stadionu in sicer zvečer, kajti igrišče je bilo ravnokar prenovljeno in opremljeno z razsvetljavo. Spartanci vabijo tudi starejše člane SSPZ, da jih pridejo na omenjene tri večere pogledati, da jim s svojo navzočnostjo vlijajo ogromna za mago. Špartanci so trdno prepricani, da bodo zmagali le v Inter-Lodge liga, temveč da to pot odneso šampijonstvo v žogometu tudi pri Olimpijadi, ki se bo vršila v Clevelandu v dneh 4., 5. in 6. septembra.

Br. Krist Štokel, predsednik Skupnih društev SSPZ v Clevelandu, želi, da se vsi glodorniki SSPZ, ko dospejo v Cleveland na polletno sejo glodornika, javijo na njegovem naslovu glede stanovanj. Njegov naslov je: 6622 Bonna Ave.

Vse člane pripravljalnega odbora za Olimpijado SSPZ se (Dalje na 3. str.)

Vse pripravljeno za Olimpijado SSPZ v Clevelandu

V soboto prihodnjem teden se otvoriti letna športna prireditev, ki bo trajala skozi tri dni.

Veliki letni dogodek mladine pri SSPZ se bliža. Skoro bo tukaj 4. septembra, ko bo Cleveland drugič v teku petih let, odkar se vršijo Olimpijade SSPZ, gost mladih in starih Zvezarjev, ki prihajo v metropolo ameriškega slovenstva, da v znamenju športnih iger in tem, priateljskih sestankov in splošne družabnosti manifestirajo za Slovensko Svobodomiselnou Podporno Zvezo.

ko zaupate, da bo svojo nalogo izvršila stoprocentno.

Srečo se bo seveda tudi lovišča. To panogo ima v oskrbi naš stari zanesljivi pionir William Candon, o katerem se zdi, da ima samo en cilj in eno željo — da bi SSPZ postala najbolj čislana in upoštevana organizacija med našim narodom v Ameriki. Njemu je Zveza pol življenga. — Ej, da bi imeli v vsaki naselbini vsaj enega Candonja, pa bi se Zveza kmalu lahko kosala z vsako drugo organizacijo med nimi.

Letošnja Olimpijada bo seveda tudi izdala svojo spominsko programsko knjižico, kot je že navada. Za blizu \$400 oglašavata na knjižico sta nabrali Marijanca Bašel in Mary Ule (prej Cerkvenik), kar je dokaz, da nista spali pri svojem poslu.

Pa naš Charlie Koman in Rudy Lisch, oba mlada, energična in navdušena. V njun delokrog spada vse, kar se tiče atlete — iger in tem. Onadva bosta poskrbela, da bodo prostori pripravljeni in opremljeni kot je treba, da se bo program aktivnosti izvajal točno in brez zadržkov in da bo med vsemi tekmovalnimi skupinami in tekmovalci za športne časti vladalo tako razpoloženje, da jim spomin na peti atletski zbor v Clevelandu za vselej ostal kot eden na najsvetlejših.

In končno — John Kikol, neumorni tajnik Skupnih društev, je seveda v premnogih oziroma odsekih duša in srce vseh predprirav, kajti vse mora skozi njegove roke, od njega odvisi, da pisari, obvešča, sklicuje seje, dobavlja permit in da izvrši neštete drugo podrobnosti, ki jih sicer ni mogoče ne videti ne prijeti, pa jih vendar od njih odvisen ves potek tako velike prireditve kot je Olimpijada SSPZ.

No, in kaj vse se bo vršilo tukaj treni — 4., 5. in 6. septembra?

Kompletni program vseh aktivnosti, športnih in družabnih, (Dalje na 2. str.)

JOŽE KRIŽAJ, AVIJATIK V SPANIJI, JE ŽIV

Glasilo primorskih Slovencev in Hrvatov, "Istra", ki izhaja v Zagreb, poroča, da je glasovni vesti, katero je objavil list "Il Nuovo Avanti", ki izhaja v Pariz, slovenski primorski avijatik Jože Križaj živ. Križaj, kot znano, je zbežal iz Italije, kjer je služil v armadi pri avijatiki ter dospel v Ljubljano, ko pa je izbruhnila civilna vojna v Španiji, je odhitel na pomoč lojalistom. Bil je z letalom vred zbit iz zraka in takrat je bilo poročano, da so ga fašisti ustreli. Po najnovejših vesteh pa je Križaj ostal živ ter je bil nedavno pri izmenjavi vojnih jetnikov vrnjen valencijski vlačnik, ki je pridna ko mravlja in del. Kot razvidno iz "Isre" se vnesta do skrajnosti. Njej lahko Križaj vrne v Jugoslavijo.

Piše John Kvartich, gl. predsednik

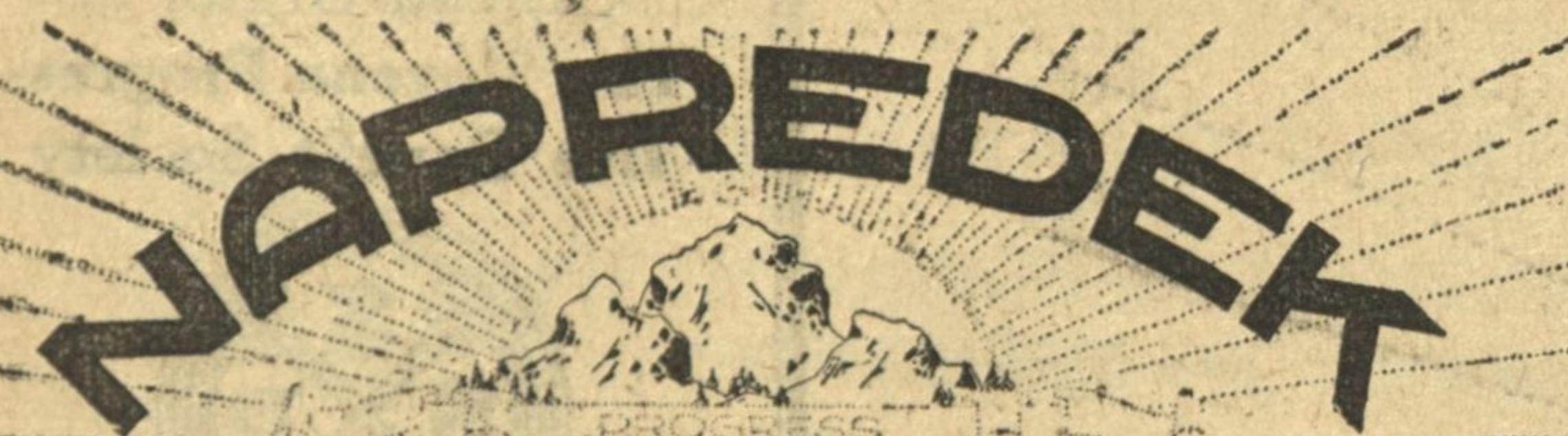
članstvu po možnosti v čim večjem številu vdeležuje.

Mladina težko pričakuje teh prazničnih dnevov, ko se bodo zopet skupaj veselili in imeli zanimive tekme v raznih športnih igrah. Atletika in šport sta velike važnosti za našo mladino. Mladina pa je velike važnosti in rastoti faktor v vsem življenju organizacije. To je že danes in bo še v večji meri v bodočnosti. Potreben je, da to vstavejši člani pripoznajo in da delujemo z mladino pri vsakem izpolnitvi, in med njimi vladimo pravno zanimanje za našo organizacijo.

Angleško društvo "Progressors" iz Bridgeville, društvo "Challengers" iz Strabane in društvo "Pirates" iz Burgettstowna, se pridno vežbajo, da bodo kasno nalogi in da premagajo Chicagane in Ohijčane.

Upati je, da "Progressors" zoper.. pribore ..prvenstvo, ..kajti star pregovor pravi, da naše mladine SSPZ!

Opatija je torej postala letni dogodek pri Zvezni in potreben je, da vse članstvo sodeluje, da je vsaka taka priredba uspešno izvedena, za kar je predvsem potreben, da se jih je še

GLASILLO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMI-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.50 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

NAPREDEK

Naslov uredništva in upravnštva:
6231 ST. CLAIR AVENUE

CLEVELAND, O.

Telephone: HENDERSON 5811

VOL. II. 104 NUMBER 56

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

Iz dela in žrtev raste ljubezen

SKOZI trpljenje vodi pot na goro," je zapisal velik slovenski pisatelj. V teh besedah je zapopadena velika resnica, kajti vsa zgodovina človeštva nam je živa priča, da brez dela in truda, žrtev in trpljenja ni bilo še nikdar doseženega nič velikega ali trajno važnega.

Zakaj mati ljubi svojega otroka bolj kot vse drugo na svetu? Ker ga je v trpljenju rodila, ker je vse njen življenje ena sama velika žrtev za srečo in blagostanje bitja, ki je meso njenega mesa, kri njene krvi.

Čim bolj trpiš za nekaj, čim večje žrteve moraš prenašati za nekaj, tem dražje, tem bližnje, tem ljubše ti je.

In kar velja za posameznika, velja tudi za skupine in za cele narode. Slovenci smo se moralni skozi stoletja boriti za svoj obstanek, za svoj jezik in narodni značaj. Baš ta borba in z njo zvezane velike žrteve so nam dale moč, da v svoji borbi nismo omagali in da smo navzlic vsemu zatiranju od strani tujih gospodarjev ohranili svojo identiteto.

In kaj nam je dalo moči in zanosa, da smo tukaj v Ameriki navzlic silnim skušnjavam, da se potopimo v velikanskem morju tujine in izginemo brez sledu, vztrajajo in da še vedno vztrajamo?

V prvi vrsti zavest, da je to, kar smo prinesli s seboj v svojih sрih in dušah, vredno borde, truda in žrtev. In iz tega je vzkilna ljubezen za vse ono, kar je plod našega dela in žrtev.

Ljubezen do tega, kar je bistvo in temeljni značaj našega naroda, se očituje med nami tukaj v Ameriki v raznovrstnih oblikah, toda bila oblika taka ali drugačna, vse so razločno govoreče priče našega globokega narodnega idealizma. So to živi spomeniki in jasno izkrstalizirani liki, iz katerih se zrcalijo preizkušnje, katerim je bil izpostavljen naš narod skozi stoletja ter jih je premagal.

V dobi, ki smo jo američki Slovenci premerili do sedaj, smo brez dvoma veliko ustvarili — veliko, ako se upošteva, kako majhen drobec tvorimo v tej ogromni deželi, kako raztreseni smo in da je bilo naše delo v večji meri izvršeno pod vtiskom trenotka kot pa po skrbnem, naprej zamišljenem načrtu.

Da smo mnogo delali in velika ustvarili, nam je jasno takoj, čim se ozremo okrog sebe in pogledamo, kaj imajo pokazati druge narodnosti — mnogo bolj številne od nas — in ako se vprašamo, ako nas sploh v čem nadkrilujejo. Brez vsakega pretiravanja lahko rečemo, da glede dela za kolektivno dobro in skupno korist, Slovencem v Ameriki ni treba, da bi se pred komurkoli opravičevali. Storili smo toliko in več kot katerakoli druga narodnostna skupina.

Na prvem mestu stope seveda naše bratske podporne organizacije. Vzornejsih in boljših organizacij te vrste sploh ni v Ameriki kot so naše slovenske bratske organizacije. In kako močne so te organizacije! Najboljši dokaz njihove moči je samo dejstvo, da skoro ni našega človeka v tej deželi, bodisi moškega ali ženske, ki bi ne pripadal eni ali drugi bratski organizaciji. To na ves glas govor, kako velika je njih moralna moč. In iz te moralne moči je potem zrastla tudi njihova gospodarska, finančna moč. Na tem polju Slovenci v Ameriki gotovo pravimo.

Druga, enako važna je kulturna stran. Tudi v tem pogledu nam nihče ne more očitati brezbrinosti. Kjer koli se je naselila večja skupina Slovencev, tam stoji danes narodni dom ali društvena dvorana, ki ne služi samo razvedrilu in zabavi, temveč tudi izobrazbi, kjer se goji petje, dramatika, se vršijo shodi in predavanja in kjer se zbirajo in čitajo knjige naših pisateljev.

To je delo, ko smo ga izvrsili do sedaj. Kaj pa naša prihodnjost?

Nimamo vzroka, da bi bili pesimistični, ampak do pustiti tudi ne smemo, da bi se vdali iluziji, da bo bodočnost sama zase skrbela. Treba je, da našemu staremu idealizmu, ki nam je pomagal, da smo zgradili to, kar imamo, primešamo primereno dozo realizma.

Kaj mislimo s tem reči? Kaj naj to pomeni v praktiki, v našem vsakdanjem življenju? Nič drugega kot to, da je pred nami noč in dan vprašanje naših otrok, ki so sicer naši fizično, ampak ki bodo naši tudi po duhu, po mišljenu in čustvovanju le tedaj, ako se bomo potrudili in jim večili simpatije za one reči, ki so nam drage.

Mi, ki smo bili rojeni v stari domovini, smo s seboj prinesli zavest, da so stvari, za katere čutimo vredne borbne in žrteve, ne moremo pa pričakovati, da posedajo to zavest, vsaj ne v tako veliki meri, tudi naši otroci. Mi sami jih moramo z besedo in vzgledom navajati k temu, da bodo delali za našo stvar, da bodo tudi doprinesli kakko žrtev za njih. Čim se to zgodi, bodo naši otroci — popolnoma naši. Tedaj še bo nanreč v njih sрih vzplamela ljubezen za našo stvar, za naša društva in naše organizacije — tista ljubezen, ki se ne boji nobenega truda in nobene žrtve, kajti imeli bodo zavest, da se borijo in žrtvujejo za stvar, ki so jo s svojim lastnim znojem oplodili.

Taka žrtev pa ni več žrtev, temveč najvišja radost, ki je dana človeku.

Sem in tja

William Candon

Še nekaj dni, pa pride praznik Slovenske Svobodomiselnne Podporne Zveze. Pravim praznik. Zakaj ne bi rekli praznik, ko bodo prišli člani in članice vseh strani, iz raznih mest in naselbin v Cleveland na Olimpijado! Tu se bomo seznanili drug z drugim, podajali roke v znak bravstva in prijateljstva. Prišli bodo starci in mladi in tudi najmlajša generacija bo prvič zastopana na peti Olimpijadi. Kot sem razvidel iz poročila našega olimpskega odbora, bodo štirje Vrteci zastopani, ki se bodo borili za prvenstvo v žogometni igri Ta najmlajša generacija nam daje up za obstoj naših organizacij. Govorniki bodo sledili: Vatro Grill za Cleveland, Mike Vrhovnik za Chicago, John Maren za Milwaukee, Wis., ter Ernie Kvartich za Pennsylvania. Po končani konferenci bo točno ob 6. uri pritek v avtomobilu, ki se boste zborovali za vstopnice za banket, katere dobite pri članih, so po 75c. Vabljeni ste, da se vdeležite v polnem številu. Na banketu se bo razdelilo kupe onim, ki bodo priborili prvenstvo v eni ali drugi tekmi.

Vse se pripravlja za peto Olimpijado. Veliki letaki na pročelu SND oznanjajo dneve 4., 5. in 6. septembra s programom, katerega vam hočem takoj na kratko navesti.

V soboto 4. septembra ob 10. uri dopoldne se prične v bližnjem Gordon parku žogometna igra, ki bo trajala do kosiha. Po kosiuh se zopet nadaljuje do 4. ure, potem se prične metanje podkrov do 6. ure. Potem bo večerja v SND. Po večerji se prične balincarska tekma v prostorih SND, ki bo trajala do devetih. Nato se prične veliki ples v veliki dvorani SND, ki bo trajal do 2. ure zjutraj. V nedeljo dopoldne je nadaljevanje raznih tekem, ob 12. kosihi, potem pa se skupno odpeljemo na piknik, ki se bo vršil na Pintarjevi farmi. Tam se bodo Vrteci udarili za prvenstvo in tudi balincarski bodo pokazali, kateri so boljši, Kraševski ali Ribenčani, Dolenčci ali Štajerci. Eni bodo že. V pondeljek dopoldne in počitki bo tri ure prosto za vse, da si lahko ogledajo razstavo, katera se vrši sedaj v Clevelandu. Obenem bodo tu iste dni tudi velike aeroplanske tekme. Tako se ne bo nobeden dolgočasil in nobenemu ne bo žal, kadar bo prišel na Delavski dan v Cleveland.

Koncem konca se vabi vse cenjeno članstvo, kakor tudi občinstvo, da nas obišče tekom treh dni v S. N. Domu ali pa na pikniku.

Pazite za natančna pojasnila v prihodnjem glasilu in v Enakopravnosti. Tam bo natančen program, kdaj in kako se bo vršila ena ali druga stvar. Nakoncu vabim vse delavce vseh društav SSPZ v Clevelandu, najpridejo na sejo v petek 27. avgusta točno ob 8. uri zvečer, da se razdeli delo. Potrebno je, da bo vsakdo vedel, kdaj, kje in kako bo delal, da se bomo potem povpraševali: Kaj bom delil, ko bo tako rekoč že delo v rokah.

Pozdravljeni do svidenja!

PREGLED VAŽNIH DO- GODKOV DOMA IN PO SVETU

(Dalje s 1. str.)

servativni demokrati v senatu, ko so ubili njegovo predlog za pomladitev najvišjega sodišča. Udaril je brezobjurno po torijih ter izjavil, da skušajo voljo večine ljudstva nadomestiti s svojo voljo; da nimajo zaupanje v večino, ker vedo, da poteka večina ne bo trpela zlorab in krivic, katere je ustvarila privilegirana manjšina. Povedal je, da on se bori za demokracijo v najvišrem smislu ter izjavil, da bo za vladovo večino pomeni boj za svobodo in civilizacijo. Med drugim je tudi rekel: "Zelo se bojim, da ako bi nekateri moderni Amerikančiki, ki se na ves glas sklicujejo na ameriške ideale, neprisakovano zagledali pred seboj način življenja najzgodnejših ameriških kolonistov, bi jih brez pomisljanja razglasili za socijaliste. Pozabili bi, da so one pionirske naselbine nosile v sebi vse kali poznejše ameriške

ustave . . . Pod demokracijo najbolj revni niso vedno tudi najbolj neuk del naroda. Strinjam se z rekom enega naših najbolj slavnih državnikov, ki je rekel: Jaz spoštujem aristokracijo učenosti, jaz obžalujem plutokracijo bogastva; toda hvalim Boga za demokracijo srca."

Vojna na Daljnem vzhodu. Krvavi boji med Japonci in Kitajci za Šanghaj se nadaljujejo. Japonci napadajo na kopneni, iz zraka in z morja. Potem so izkrcali 10 tisoč pomorskih vojnikov, ki sledila ostra bitka v delu mesta, kjer se nahaja velika jetnišnica. Ubitih je bilo mnogo jetnikov in v mestu je zavladala strašna zmeščjava, nakar je mestna uprava odprala vrata jetnišnice in spustila na prostro 7,000 jetnikov, med katerim je mnogo desperatnih zločincev. V petek je neka japonska granata zadela ameriško križarko "Augusto", ki je zasidrana pred Šanghajem. Pri tem je bil en ameriški mornar ubit, 18 pa je bilo ranjenih. Zdaj je države v tej situaciji niso storile drugač kot to, da Amerikanecem, ki se nahaja v mestu, dale priložnost za

odhod. Ameriška prošnja, da se Šanghaj ne rabi za vojaške operacije, je bila od obeh strani zavrnjena. Vlada v Washingtonu se še vedno ni odločila, da bi kitajski konflikt krstila za vojno, kar pomeni, da se neutralnostnega zakona proti vojskočima se državama ne izvaja. V pondeljek tekočega dneva je v Šanghaj treščil ogromen šrapnel, pri čemur je bilo ubitih 250 oseb.

Španski konflikt. Najvažnejši incident minulega tedna v zvezi s civilno vojno v Španiji je bil prelom diplomatskih odnosov med Portugalsko in Češkoslovaško. Portugalski diktator Antonio de Oliveira je odpoklical poslanika v Pragi iz razloga, ker je Češka odklonila izvrsitev naročil za orožje, katerega je Portugalska očividno nameravala izročiti Španskim fašistom. V tem incidentu se vidi roko Hitlerja, o katerem je znano, da namerava prej ali slej napasti Češkoslovaško. Zato se ni čuditi, ako je Berlin takoj zakričal, da je Češkoslovaška odlonila prodajo orožja na Željo oziroma vsled pritisnika iz Moskve. V vojnih operacijah je nastal premor, razen na severni fronti, kjer so fašisti zasedli nekaj vasi v bližini Santandra.

Lazaro Cardenas, predsednik predsednik predsednik Mehike, brezhrupno nadaljuje s svojo nekravovo revolucijo. Zadnji teden je prisilil k resignaciji generala Saturnino Cedillo-a, ki je bil najkonservativnejši član njegovega

kabinetu ter načelnik zadnjega privatne armade v deželi. Obenem je izdal dekret, s katerim

se je zamašilo luknje v zakonu za razkosanje veleposestev. V gorovu pred farmerskimi delavci v Yucatanu je Cardenas izjavil, da je revolucija še 30-odstotno gotova in da največje spremembe še prihajajo. Ta opazka je povzročila precejšnje vznevimirjenje v finančnih krogih.

K temu je pripomogla najnovejša akcija Federacije, ki je med svojimi unijami razširila letake, v katerih se trdi,

da se je John L. Lewis preko glave ameriških kumunistov zvezal z Moskvo. AFL trdi, da ona zastopa ameriške ideale, CIO pa da zastopa "komunizem."

Cistilni proces v Sovjetski uniji se nadaljuje. Poročila iz Moskve javljajo o nadaljnji eksekuciji na Dalnjem vzhodu radi sabotaže in špionажe v prid Japonski. Te dni sta bila tudi odstavljena dva sovjetska komisarji, in sicer finančni komisar Gregorij T. Grnik in prometni komisar Inokentij A. Halepski. Predsednik sveta ljudskih komisarjev Vjačeslav Molotov je izjavil, da je revolucija še 30-odstotno gotova in da največje spremembe še prihajajo. Ta opazka je povzročila precejšnje vznevimirjenje v finančnih krogih.

Mussolini in Selassie. Iz Londona se poroča, da je Mussolini povabil Haile Selassieja, ako bi se hotel vrnil v Abesinijo in zasesli svoj nekdajni prestol pod italijansko nadvlado.

Ker je bivši neguš izgubil upanje na vsako pomoč od strani Anglike in Lige narodov, na kateri je do zadnjega stavil vse nade in ker mu je baje tudi začelo primanjkovati sredstev, bo ponudbo najbrže sprejel.

Preiskava nacijev v U. S. Na prizadevanje kongresnika Wm. M. Citrona, demokrata iz državnega stolpa umorjenega Nicola Sacco in Bartolomeo Vanzetti, preprosta italijanska delavca, o katerih je ves svet prepričan, da sta bila nedolžna in da sta bila obtožena in obsojena kot načadna zločinc, ker so ju tovratni interesi hoteli spraviti s poti radi njune delavske aktivnosti. Od njunih simpatičarjev je bila do dnevnih ponujenih državni vladni spominški plošča, toda govor je izognil odgovoru s tem, da je rekel, da odločitev spada v delokrog državne komisarja za umetnosti.

Austrijski monarhisti. Pretekli teden je minilo 50 let, od kar je bil rojen zadnji austrijski cesar Karol. Austrijski monarhisti so se ob tej priliki deležili črne maše v kapucinski cerkvi na Dunaju, kjer so pokopani skoro vsi Habsburžani, potem pa so priredili masno demonstracijo, tekom katere so vzklikali: "Mi hočemo cesarja Otona!" (Karlov sin.)

NA ZAPAD . . .

(Potopisne beležke — piše Paul Berger)

Naslednji dan zjutraj takoj po sončnem vzhodu sem "navil" svoj samodrč in odkuril smo iz "komarjev nebes" proti Yellow Stone Parku. Ob vhotodu nas je strumno pozdravil mladenič v "praznični" vojaški uniformi in zahteval tri dollarje vstopnine. Komaj sem se njega odkril, je pricapljal v poleg vratne vrste, da je v Šanghaj treščil ogromen šrapnel, pri čemur je bilo ubitih 250 oseb.

Yellowstone Park je nekaj krasnega, in kdor pot

On to Cleveland!
FIFTH NATIONAL ATHLETIC MEET
SEPTEMBER 4th, 5th and 6th

"NAPREDEK"

PROGRESS

"NAPREDEK"

Lest We Forget!
AMATEUR SNAPSHOT CONTEST. CLOSING DATE: SEPTEMBER 30th

From The Director's Desk

By Michael Vrhovnik

ENGLISH SPEAKING CONFERENCE

Representatives to the English Speaking Conference are hereby notified that the time of the conference, which was originally scheduled as 9 o'clock Labor Day morning, has been changed to an afternoon session, beginning at 3 o'clock of the same day. This last minute change was affected to take care of any emergency which might arise through inclement weather necessitating the postponement of the final play offs to Labor Day morning. All representatives are again reminded to please remember that the conference will begin promptly at 3 P. M. Labor Day. Registration will take place from 2:30 to 3:00. If you have not forwarded your credentials to the Home Office, be sure to bring them with you.

ENTRIES INCOMPLETE

As in former years, so this year, entries are slow in coming in. Up till Saturday morning last, six Lodges and three Vrtec units were sure bets to be in the thick of the national championship games. Of the Lodges still missing are the Pirates from Burgettstown, who have not missed a National Meet since they were started in 1933; and Vrtec units not yet entered, who were expected to participate, are Vrtec "Outlookers" of Cleveland and Vrtec No. 169 of Bridgeville, Pa. Here's hoping their entries are in the mail on the way to Chicago.

OUR EDITOR MUFFS ONE

In last week's issue of the NAPREDEK, our Editor, brother Vatro Grill, boldly informed the readers of the English Section (with the help of my own column "From the Director's Desk") that I was mistaken as to the leading thought of his EDITORIAL of August 4, 1937... And now, I, on the other hand, not only deny having made a mistake in extracting the leading thought of that particular editorial, but also, that I positively did not refer to it in stating my views in regards to "talk of a membership campaign in 1938 to commemorate our 30th anniversary"... You, who know me, must know that I don't beat around the bush in expressing my views on any subject; I never have and I don't intend to make a practice of it now or tomorrow or ever... In making the statement that brother Vatro Grill was never more mistaken in all his life than he was when he accused me of mis-interpretation of his editorial of August 4th, I offer the following proof to substantiate its truthfulness. Knowing that every man is susceptible to making mistakes and that every man has a right to draw his own conclusions as to what he hears, sees and reads, I shall leave the matter of apology and rectification to brother Grill. I hope his fair-mindedness will permit him to right the wrong he has done without creating any further misunderstanding or ill-feeling towards one or the other but, particularly, towards the Society.

There's an old saying that goes something like this: "Never explain, for your friends don't need any explanation and your enemies won't believe you anyway"... It's true, perhaps, the best thing to do would be to forget the whole matter and this up; but, if you were in my place and an injustice done you at the expense of the Society, what would you do?... Take it on the chin and laugh?... I doubt it.

Where then, did I get the information regarding talk of preparation for a 1938 campaign and why did I bring that up?... First of all, it was the Editor's business to ascertain the source of my information before jumping at conclusions and hammering me with the kind of publicity and mis-representation I was branded with... I believe my service to and position with the Society entitled me to that much consideration... But the Editor must have forgotten that.

It is not my intention to expose to your reading the name of the member, who, among other remarks, made these statements: "The WHEEL OF PROGRESS is really no membership campaign... The only difference between it and no campaign is that the Society is paying more money for new members she would enroll anyway... But next year, since it is the Society's 30th Anniversary, we'll have a REAL campaign and lay more emphasis on the, etc. etc."... Then followed a discussion of what some of the features of that campaign might be... Being of normal intelligence (I hope), it was only natural for me to put two and two together and get four... And this I did by basing my thoughts on the work and effort of that particular member during the current drive for new members... If our Editor wishes me to furnish further proof, this I can do at the Supreme Board meeting when we'll all be together, including the party of the first part, the party to the second part, the party to the third part and the witness. I feel certain that none will be surprised to hear who that particular party, I had reference to in my article of a week ago, was... I hope it can be limited only to the parties concerned... I shall leave the entire matter in the Editor's hands.

* * *

Editor's Note: I am glad to hear that brother Vrhovnik did not have the Slovene editorial of August 4th in his mind when he wrote about "talk of a membership campaign in 1938 to commemorate our 30th anniversary. If, however, any member is guilty of sabotaging the Wheel of Progress Campaign it is not only his right but his duty as well to come out with all the facts and pin the guilt where it belongs.

OLYMPIC BOARD MEETING

Cleveland, O. — The next Olympic Board meeting will be held on Friday, August 27th, 8 p. m. at the Slovene National

Home on St. Clair Ave. All members of the United Lodges executive board are requested to be present. Other members of the organization are invited, also.

QUARTERS FOR OLYMPIC GUESTS

Anyone having any available rooms for sleeping quarters for out-of-town visitors who will attend SSPZ Olympics in Cleveland Sept. 4-6, can leave his name and address with Vatro Grill, Napredek office, 6231 St. Clair Ave., or Ann Opeka, 1127 East 71st St.

Continued on page 3

Blepp-Coombs Spartans, Orels in Finals

Full Program of Activities for the Fifth National Athletic Meet of the SSPZ

Full program of athletic and social activities for the Fifth National Athletic Meet which will take place September 4th, 5th and 6th, is hereby announced by the Cleveland committee which is in charge of the event.

The program which promises to be one of the outstanding events in the annals of Slovene fraternalism in America, is as follows:

PROGRAM

Saturday, September 4, 1937

Saturday Morning—Reception

7:30 A.M. Breakfast

9:00 A.M. Baseball games at Gordon Park: Trail Blazers vs Spartans at Diamond No. 4; Challengers vs Utopians at Diamond No. 6; Progressors vs Bye.

10:00 A.M. Vrtec Baseball Games at Gordon Park: Collinwood-Outlookers vs Indianapolis-Jugoslavs at Diamond No. 7; Ambridge-Comets vs Cleveland-Spartan Jrs. at Diamond No. 5.

12:00 P.M. Dinner.

1:30 P.M. Winner of Trail Blazers vs Spartan, Challenger vs Utopian games draw to play Progressors for semi-final game.

4:00 P.M. Horseshoe Tournament at Gordon Park Horseshoe Club.

5:30 P.M. Supper.

6:30 P.M. Elimination Balina Games at Slovene National Home indoor courts.

8:00 P.M. Olympic Dance at Slovene Auditorium featuring Frankie Yankovic and his Band.

Sunday, September 5, 1937

7:30 A.M. Breakfast.

9:30 A.M. SSPZ Softball Championship game at Gordon Park at Diamond No. 4.

9:30 A.M. SSPZ Vrtec Softball Championship game at Gordon Park at Diamond No. 6.

11:30 A.M. Dinner.

1:30 P.M. SSPZ Picnic at Pintar's Farm.

4:00 P.M. Balina Championship game at Pintar's Farm.

6:00 P.M. Giving away of gifts.

Dancing from 1:30 P.M. until???

In case of bad weather Sunday afternoon Picnic will be held indoors at Slovene Nat'l Home.

Monday, September 6, 1937

7:30 A.M. Breakfast.

9:00 A.M. Playing of all postponed games.

12:00 M. Dinner.

12:00 M. to 1:30 P.M. Registration of delegates to E.S. Conference.

2:30 P.M. Symposium and E.S. Conference.

6:00 P.M. Victory Banquet in lower hall of Slovene Nat'l Home with entertainment, presentation of trophies and dancing.

Farewell!!!

(All meals will be served in the annex of Slovene Nat'l Home.)

The Comets Column

Okrim's Publicity Not Reliable

Ambridge, Pa.—Undoubtedly you fellow members must have begun to think that we Comets have gone out of existence entirely for it has been a pretty long time since you've heard from us. We're all OK and progressing as much as ever.

Now a few words on the weather. Well, it is kind of warm here in Ambridge.

Say, have you all forgotten! The Comets have a very good baseball team this year. These energetic and alert boys had a little tough luck. The Comets Vrtec No. 44 and the Sagan Vrtec No. 72 played their second game of the season Sunday August 15. The Sagan Vrtec defeated the Comets by a score of 8 to 6. Both teams played a swell game but the Sagan team won. Wishing them more luck next time. What they need is more encouragement from the members. More members should attend the games which are played.

Fellows, kind of get your arms limbered up. The National Meet is almost here. This means that the Comets baseball team will have a chance to compete for championships and come out on top. I am sure the Comets are going to try very hard to cop the championship this year. What do you say boys, let's get busy and keep the ball rollin'!

Is the "Wheel of Progress" turning? I hope that the other Vrtec lodges are doing their best to make it turn. Vrtec No. 44 is trying to do its best but we don't seem to be succeeding very much. We'll keep on trying.

I don't want to bore you members with a lot of urging but I thought that I might remind you that the time for our monthly meeting is drawing near.

Don't forget the meeting! Date:

August 26, 1937. Time: 7:30 p.m.

Here's good-bye till you hear from me again.

Agnes Tekster, Sec'y.
Vrtec 44.

Spartanology

By "MOE"

CHICAGO, Ill. — Last Thursday night was meeting night for the TRAIL BLAZERS at Stancik's Hall. As a rule, I admit, I don't attend meetings regularly; but this time, since special notices were mailed to all members requesting their presence for the purpose of discussing and deciding a number of important matters pertaining to the coming National Athletic Meet, and, also, because I read in OKRIM'S "What's The News" column that there would be movies shown by brother Michael Vrhovnik during his Juvenile month tour (which I thought might be interesting), I made it my duty to be present even though I was compelled to walk in the rain for several blocks.

I got there on time and I noticed as I entered that a half dozen or more people were standing around the entrance. These, I took for granted, had come to see the movies, too, because all of them were not members of the Trail Blazers. The meeting got under way with brother Stanley Tisoli presiding as usual.

Usually the preparation for such an important event as the S.S.P.Z. Athletic Meet leaves those who are in charge with little time to do much besides work on the program. The publicity and various business matters are left in the hands of many members. From the very first mention of the program, there was such a warm cooperative spirit shown by the members of the younger S.S.P.Z. lodges in Cleveland that it is a genuine pleasure to continue on with the work.

A glorious event this will be.

After all it can't be anything but a great success. Why, with all the cooperation of each and every member in the S.S.P.Z. organization, this meet will be the biggest and best and will surpass all others.

Three days full of joy and merry making and a chance to renew old acquaintances. The fact that so many members of the S.S.P.Z. organization from remote parts of the country are attending will make this celebration a most eventful one.

In the line of athletics, arrangements have been made for various baseball games which will be most exciting. Then there are other events, such as, indoor track for ladies, balanca etc.

A brief outline of the program scheduled for Sept. 4th, 5th and 6th, will run somehow in this order.

Sept. 4th—A reception dance with melodic melodies furnished by none other than our ever popular Frankie Yankovic.

Sept. 5th—An outdoor picnic at Pintar's farm. Here the Vrtec No. 11 orchestra will show you how to go to town. And "baby", they sure know how to go about it. Yesiree!!

Sept. 6th, Labor Day—An S.S.P.Z. conference and the the most gala event which will end the meet is the "Victory Banquet and Dance" where trophies will be presented to the honorable champs.

Don't forget the dates, Sept. 4th 5th and 6th.

The affair? Why the "Fifth Annual National S.S.P.Z. Olympic Meet."

"Be seeing you there!"

LOCAL ANESTHETICS

Swimming in "Gordon Park Resort"
Continued on page 3

I. L. INAUGURATES NIGHT GAMES

Championship Series Monday, August 30th

CLEVELAND, O. — First time in Inter-Lodge softball history, the championship series will be played under floodlights. The Inter-Lodge league for a number of years has tried to inaugurate night baseball even before the fields were constructed on the west side of Cleveland.

The first game for the Inter-Lodge softball title between S.S.P.Z. Spartans, first place winners in season's play and the St. Vitus Orels winners of the semi-final game will be played Monday August 30th at Glenview Park Stadium at the foot of East 110th Street, about 300 feet north of St. Clair Ave. The other championship games will be played on Friday, September 10th and September 17th. Should the first game be rained out, then the first game will be played Friday September 10th and the series will be moved back one week.

Glenview Park Stadium is ideal for night baseball. It is a huge arena with space for several thousand people. New lights have been installed thereby providing sufficient lighting for each and every fan to view every detail of plays on the field from any spot in the stadium. An incline of about 25 feet will be a good spot to bring along your blanket, pillow, stool etc. and be able to rest and watch the games the same as if you were sitting in your favorite chair at home listening to your favorite radio program. ADMISSION TO GAMES IS FREE.

The Inter-Lodge league plans a huge celebration, in Mardi Gras style, for the opening game.

A program of music and fun plus a neat girls' preliminary game is a feature you cannot and should not miss. Vrtec No. 11 orchestra from Collinwood will furnish the music for the games. Each and every fan is invited to bring along an old cow bell, noise makers, or any such article to join in the fun. S.S.P.Z. note.

Spartan fans and followers should well remember East 110th field. Some few years back the rivalry between Spartans and Utopians was first inaugurated. Many were the arguments, fun and good baseball had at this field, now remodeled into beautiful Glenview Park. Do you remember?

Congratulation to the Spartan lads who have battled cleanly and played "teamwork" baseball to finish on top and gain the finals, typical of Orel teams in the past. After finishing the regular season, they played the second place S.N.P.J. Feds in the first semi-final game which ended in a 1 to 1 tie eight inning game and coming back two days later they whopped the Feds 9 to 2.

This series promises to be the hottest and most bitterly-fought contest "Up to Inter-Lodge Standards". Two young teams will be battling. Spartans to win their first Inter-Lodge softball championship and Orels to uphold the tradition of Orel teams of the past.

The same Spartan team battling for the I-L title will also fight for the S.S.P.Z. National softball championship in Cleveland over Labor Day holidays. The boys are set and determined to cop both championships. The true Spartan warriors fighting for the blue and gold of Spartans and best organization, the S.S.P.Z.

"Uncle" Charlie.

What Happened at the Widow's Farm

Cleveland-Collinwood, O.—Hail, hail, the gang was not all there. But some of the members of the Utopian lodge enjoyed an outing at "The Widow's Farm", Sunday August 15, 1937.

Oh, where is that old swimming hole? All aboard, Hank and Joe Zorman tried to paddle the canoe with a spouting center. What a whale of a ride; only to be tipped over for a splash in the deep by Al Bohinc.

Ducks aren't the only ones on the farm who get their heads wet. While wading Frances Puel, Albina Gruden, Angeline Pirnat and Elsie Zaman were assisted by Hank to turn bottoms up and heads down for a good swim.

Hank turned Hawaiian with Ange-line's skirt on for a teaser. Henry joined in the fun by putting Albina's slacks on backwards.

Puff, puff, Elsie Zaman must have eaten to much picnic lunch because she always brought up the rear while going up the hill.

</